

Sygn. akt **II AKz 861/20**

POSTANOWIENIE

Dnia 25 sierpnia 2020 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący : sędzia SA Grzegorz Wątroba

Protokolant: Anna Moczek

przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej del. do Prokuratury Regionalnej w Katowicach Rafała Łazarczyka

po rozpoznaniu w sprawie przeciwko **A. N. (1)**

podejrzanemu o przestępstwo z art. z art. 258 § 1 k.k. i inne

zażaleń obrońców podejrzanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 13 lipca 2020 roku, sygn. akt II Kp 650/20 (RP 1 Ds. 35.2018)

w przedmiocie przedłużenia okresu tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia

zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 lipca 2020 roku, sygn. akt II Kp 650/20, Sąd Okręgowy w Częstochowie na podstawie art. 263 § 2 k.p.k. w zw. z art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 2 i § 2 k.p.k., przedłużył stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego A. N. (1), zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach z dnia 17 grudnia 2019 roku, sygn. akt IV Kp 1081/19, na dalszy czas oznaczony, tj. do dnia 30 września 2020 roku, do godz. 17:12.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyli obrońcy podejrzanego.

Adw. P. N. zaskarżając je w całości zarzucił mu obrazę przepisów postępowania mogąca mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 263 § 2 k.p.k., art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 2 k.p.k. i art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. Wobec tego wniósł o uchylenie zastosowanego tymczasowego aresztowania, ewentualnie w razie uznania przesłanek stosowania środków zapobiegawczych za zrealizowane, o jego zmianę na inne środki zapobiegawcze o charakterze wolnościowym.

Natomiast Adw. R. S. podniósł zarzut obrazę przepisów postępowania, które mogły mieć wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, a to art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 258 § 2 k.p.k. oraz art. 263 § 2 k.p.k. W konkluzji wywiedzionego środka odwoławczego skarżący wniósł o jego uchylenie, względnie zmianę poprzez zastosowanie w miejsce tymczasowego aresztowania środków o charakterze wolnościowym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenia nie zasługują na uwzględnienie.

Kontrola instancyjna zaskarżonego postanowienia nie wykazała zasadności podniesionych w zażaleniach zarzutów obrazy przepisów postępowania. Na aprobatę zasługuje stanowisko sądu I instancji, że na obecnym etapie postępowania, dla zabezpieczenia jego prawidłowego toku, nadal konieczne i celowe jest stosowanie wobec podejrzanego najsurowszego środka zapobiegawczego jakim jest tymczasowe aresztowanie. W stosunku do podejrzanego aktualne bowiem pozostają przesłanki stosowania tymczasowego aresztowania – tak ogólna z art. 249 § 1 k.p.k., jak i szczególne z art. 258 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. oraz art. 258 § 2 k.p.k.

Sąd Okręgowy w zaskarżonym postanowieniu prawidłowo wykazał podstawę dowodową stosowania środków zapobiegawczych poprzez przedstawienie poszczególnych dowodów, w oparciu o które ustalił istnienie dużego prawdopodobieństwa, w rozumieniu art. 249 § 1 k.p.k., że podejrzany dopuścił się zarzucanych mu czynów. Wobec tego Sąd Apelacyjny uznał, że nie ma potrzeby ponownego przytaczania ich w niniejszym postanowieniu, przyjmując argumentację sądu I instancji w tym zakresie jako własną. Odnosząc się do argumentacji zażaleń, w zakresie, w jakim skarżący kwestionują wiarygodność dowodu z pomówienia współoskarżonych, przypomnieć należy, że dowód z pomówienia - oceniony pod kątem art. 7 k.p.k. – może być pełnowartościowym dowodem w sprawie i nie można go uznać za niewystarczający w kontekście uznania prawdopodobieństwa popełnienia przestępstw przez podejrzanego na potrzeby stosowania środków zapobiegawczych. Po drugie, wyjaśnienia tych podejrzanych nie tylko są ze sobą spójne ale także znajdują potwierdzenie w innych dowodach zebranych w sprawie. Dodać trzeba, że w postępowaniu incydentalnym w przedmiocie przedłużania środków zapobiegawczych, sąd nie jest zobligowany do dokonywania szczegółowej analizy zgromadzonych w sprawie dowodów, gdyż celem tego postępowania nie jest merytoryczna ich ocena i ustalenie, czy podejrzany dopuścił się zarzucanego mu czynu, a jedynie rozważenie, czy dowody te stwarzają stan prawdopodobieństwa, o jakim mowa w art. 249 § 1 k.p.k. W tym zaś zakresie ocena i wnioski zaprezentowane przez Sąd Okręgowy nie nasuwają zastrzeżeń, a zażalenie nie dostarczyło argumentów mogących je skutecznie podważyć. Tym samym spełniona została przesłanka ogólna stosowania środków zapobiegawczych z art. 249 § 1 k.p.k.

Mając na uwadze duże prawdopodobieństwo popełnienia przez podejrzanego występku zagrożonych karą pozbawienia wolności w wymiarze co najmniej 8 lat, należy stwierdzić, że sąd I instancji słusznie wskazał na aktualność szczególnej przesłanki stosowania tymczasowego aresztowania określonej w art. 258 § 2 k.p.k. Jeśli bowiem wziąć pod uwagę zarówno ustawowe zagrożenie karą jak i okoliczności przedmiotowo-podmiotowe takie jak wielość i charakter zarzucanych czynów, ich znaczna społeczna szkodliwość, na którą wskazuje skala przestępczego procederu, działanie w ramach zorganizowanej grupy przestępczej i w celu uzyskiwania z przestępstw stałego źródła dochodu, czy ilość i rodzaj miejsc, w których niebezpieczne odpady miały być składowane i ich poziom zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi – (zarówno nagle, np. w postaci pożaru czy wybuchu, jak i rozłożone w czasie, polegające np. na zatruciu wody), w pełni realnym jest wymierzenie podejrzanemu – w przypadku przypisania mu sprawstwa i winy - surowej kary pozbawienia wolności, o jakiej mowa w art. 258 § 2 k.p.k. Groźba wymierzenia surowej kary rodzi natomiast domniemanie, że podejrzany może podejmować próby bezprawnych działań mających na celu destabilizację toku postępowania. Ponieważ okoliczność ta ma charakter domniemania prawnego, nie jest konieczne dowodowe wykazywanie, aby oskarżony podejmował wcześniej konkretne działania w tym kierunku. Wskazać przy tym należy, że podstawy stosowania tymczasowego aresztowania, określone w art. 258 § 2 k.p.k., przy spełnieniu przesłanek wskazanych w art. 249 § 1 k.p.k. i art. 257 § 1 k.p.k. (a taka sytuacja ma miejsce w odniesieniu do podejrzanego), oraz przy braku przesłanek negatywnych z art. 259 § 1 i 2 k.p.k., stanowią samodzielne przesłanki stosowania tego środka zapobiegawczego (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 r., I KZP 18/11, OSNKW 2012, z. 1, poz. 1).

Nie sposób podzielić także zarzutu obrazy art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k., albowiem sąd I instancji logicznie i jasno wypowiedział się odnośnie aktualności obawy, o której mowa w tym przepisie. Na aprobatę zasługuje stanowisko, że obawa matactwa wynika z charakteru zarzucanego podejrzanemu czynu z art. 258 § 1 k.p.k., tj. udziału w zorganizowanej grupie przestępczej. Sąd Apelacyjny podziela wyrażony w orzecznictwie pogląd, że uczestnictwo w strukturze zorganizowanej uzasadnia wystarczająco obawę matactwa, a to ze względu na znajomość jej uczestników, ich wzajemne powiązanie, istnienie dróg przepływu informacji, solidarność grupową bądź także inne środki wywierania wpływu od gróźb po przekazywanie środków do życia ich rodzinom (por. postanowienie SA Kraków z dnia 7 kwietnia

2009 roku, sygn. akt II AKz 118/09 Krakowskie Zeszyty Sądowe 2009/5/). Podkreślić w tym miejscu należy, że materiał dowodowy w niniejszej sprawie oparty jest w dużej mierze na osobowych źródłach dowodowych, a czynności procesowe zaplanowane przez prokuratora w dalszym śledztwie, w tym także przesłuchanie w charakterze świadka A. N. (2).

Uwzględniając wskazane wyżej obawy i znaczny stopień ich nasilenia, a także istotne zagrożenie dla prawidłowego przebiegu postępowania z uwagi na charakter zaplanowanych czynności procesowych, uzasadnione jest twierdzenie, że na obecnym etapie w odniesieniu do podejrzanego wyłącznie środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania w sposób prawidłowy zabezpieczy przebieg postępowania przygotowawczego, zaś środki wolnościowe, wobec ich oczywiście mniejszej efektywności, nie spełniłyby swojego celu określonego w art. 249 § 1 k.p.k. Dlatego Sąd I instancji trafnie uznał, że na obecnym etapie postępowania przygotowawczego, kiedy gromadzony jest materiał dowodowy, ewentualne przestanie na zastosowaniu wolnościowych środków zapobiegawczych byłoby niewystarczające. Nie sposób zgodzić się z twierdzeniem skarżących, że z uwagi na charakter zaplanowanych czynności, podejrzanemu nie ma możliwości wywierania na niego realnego wpływu, tym samym brak jest podstaw do dalszego stosowania środka zapobiegawczego. Potrzeba zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania odnosi się nie tylko do stadium dochodzenia lub śledztwa, ale i do postępowania sądowego aż do rozpoczęcia wykonywania ewentualnej kary, gdyż postępowanie może być rozmaicie utrudniane w każdym stadium, choćby poprzez próby wpływania na dowody już przeprowadzone. (por. postanowienie SA w Krakowie z dnia 16 września 2008 roku, II AKz 464/08, LEX nr 472187).

W ocenie Sądu Apelacyjnego w niniejszej sprawie zaistniały także szczególne okoliczności, o których mowa w art. 263 § 2 k.p.k., uzasadniające przedłużenie stosowania wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania na dalszy czas oznaczony. Analiza akt sprawy dokonana przez sąd odwoławczy prowadzi bowiem do wniosku, że dotychczas organ prowadzący postępowanie podejmuje czynności procesowe sprawnie i bez zbędnej zwłoki, a konieczność przeprowadzenia kolejnych czyni zasadnym przyjęcie, iż w realiach niniejszej sprawy zmaterializował się stan, o jakim mowa we wspomnianym przepisie. Przedmiotowa sprawa niewątpliwie ma charakter wielopodmiotowy, bo obejmuje swoim zakresem kilkudziesięciu podejrzanych, a analiza akt postępowania wprost wskazuje, że przekłada się to na konieczność przeprowadzenia całego szeregu czasochłonnych czynności dowodowych. Okres, na jaki sąd przedłużył tymczasowe aresztowanie wobec A. N. (1) uzasadniony jest natomiast rodzajem i zakresem czynności wskazanych szczegółowo we wniosku prokuratora i nie wykracza poza ramy czasowe niniejszego śledztwa, przedłużonego ostatnio postanowieniem Zastępcy Prokuratora Generalnego z dnia 3 marca 2020 roku do dnia 30 września 2020 roku. Odnosząc się do argumentacji skarżących przypomnieć również należy, że przestępstwa, których popełnienie zarzucono podejrzanemu pozostają w ścisłym związku z działalnością innych podejrzanych i w dalszym ciągu wymagają weryfikacji dowodowej, przy czym oczywiste jest, że nie wszystkie wykonywane czynności dotyczą bezpośrednio podejrzanego czy wymagają jego udziału, co nie oznacza jeszcze, że nie ma on możliwości bezprawnego wpływania na prawidłowy tok postępowania.

Zażalenia nie zawierały żadnych argumentów przemawiających za uchyleniem czy zmianą zaskarżonego postanowienia. W związku z powyższym, stwierdzając, że po stronie oskarżonego nie zachodzą okoliczności z art. 259 § 1 i 2 k.p.k., Sąd Apelacyjny orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

ZARZĄDZENIE

1. o treści postanowienia powiadomić podejrzanego A. N. (1) oraz nieobecnego obrońcę,
2. akta zwrócić.

Katowice, dnia 25 sierpnia 2020 roku.